

به نام خداوند بخشنده مهربان

ریاضی ششم ابتدایی

از مجموعه کتاب های تلاش

سرشناسه	: غفوری، طویه، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: ریاضی ششم ابتدایی
مشخصات نشر	: کرج: گردوی دانش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۶ص: مصور(رنگی)، جدول: ۲۹×۲۲ س.م.
فروست	: مجموعه کتاب‌های تلاش.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۱-۰۱۰-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شناسه افزوده	: فاتحی پور گلاب، حسین، ۱۳۴۱ -
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۵۹۱۰۲

انتشارات گردوی دانش

ناشر: انتشارات گردوی دانش
مدیر مسئول: سیدرضا چایچی ضرابی
عنوان کتاب: ریاضی ششم ابتدایی (از مجموعه کتاب های تلاش)
آماده سازی و نظارت برتألیف: سمیه رجب‌لو
مؤلفین: طویه غفوری-حسین فاتحی پور گلاب
صفحه آرا: وحید صفوی
تصویر گر: شیدا مسعودی - حسین رجب‌لو
طرح روی جلد: احسان نصری تاج آبادی
مسئول واحد حروفچینی: الهه پیاب
مدیر فنی و ناظر چاپ: اسماعیل نوری
لینوگرافی، چاپ و صحافی: خجستگان
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۱-۰۱۰-۸
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
نشانی: کرج-سه راه رجایی شهر
ضلع شمالی پل-ساختمان ققنوس
تلفکس: ۰۲۶-۳۴۴۵۶۸۱۰ و ۰۲۶-۳۴۴۵۱۵۰۳
صندوق پستی: ۳۱۴۵۷۱۳۴۵۴
پایگاه اینترنتی: www.gdbook.ir
پست الکترونیکی: info@gdbook.ir

تهران ۰۲۱-۸۸۹۴۷۴۳۹

کرج ۰۲۶-۳۴۴۵۶۸۱۰

تلفن سفارشات

نمایشگاه مرکزی: کرج - سه راه رجایی شهر

ضلع شمالی پل - ساختمان ققنوس

تلفن: ۰۲۶-۳۴۴۵۶۸۱۰

فهرست

۹۷	حل مسئله: ساده سازی	فصل ۱: کسر متعارفی
۹۸	نمایش تقریبی عددها روی محور	کسر و عدد مخلوط
۱۰۰	محاسبه‌های تقریبی و ترتیب انجام عملیات	مقایسه‌ی کسر و عدد مخلوط
۱۰۶	آزمون شماره ۴	حل مسئله: رسم شکل
فصل ۵: نسبت، تناسب و درصد		جمع و تفریق
۱۱۰	نسبت و تناسب	ضرب و تقسیم
۱۱۴	مقدارهای تناسب	آزمون شماره ۱
۱۱۵	حل مسئله: زیر مسئله	فصل ۲: عددهای اعشاری
۱۱۶	تسهیم به نسبت	عدد اعشاری
۱۱۸	درصد	جمع و تفریق عددهای اعشاری
۱۲۲	آزمون شماره ۵	ضرب اعشاری
فصل ۶: اندازه‌گیری سطح و حجم		حل مسئله
۱۲۵	مقایسه و اندازه‌گیری سطح	تقسیم اعشاری
۱۳۵	حل مسئله: حذف حالت‌های نامطلوب	آزمون شماره ۲
۱۳۶	مقایسه و اندازه‌گیری حجم	فصل ۳: اندازه‌گیری طول و زاویه
۱۴۴	آزمون شماره ۶	اندازه‌گیری طول
فصل ۷: مختصات و عددهای صحیح		فاصله
۱۴۷	محورهای مختصات	حل مسئله: الگوسازی
۱۵۰	تقارن و مختصات	مقایسه و اندازه‌گیری زاویه‌ها
۱۵۴	حل مسئله: حدس و آزمایش	انواع زاویه
۱۵۶	عددهای صحیح	زاویه‌های متقابل به رأس، متمم، مکمل
۱۶۱	روش‌های مختلف جمع و تفریق	آزمون شماره ۳
۱۶۲	حل مسئله: مرور راهبردها	فصل ۴: عددهای تقریبی
۱۶۴	آزمون شماره ۷	تقریب زدن و قطع کردن
۱۶۶	نمونه سوالات امتحان نهایی	گرد کردن

مقدمه

ریاضیات عالی‌ترین دستاورد اندیشه و اصیل‌ترین زاده‌ی ذهن آدمی است. موسیقی روح را آرامش می‌دهد، نقاشی چشم را می‌نوازد. شعر موجب برانگیختن عاطفه می‌شود، فلسفه ذهن را قانع می‌کند و مهندسی زندگی را بهبود می‌بخشد، ولی ریاضیات دارای مجموعه‌ی همه‌ی این ارزش‌هاست.

«موريس گالين»

کتاب ریاضی ششم از مطالبی سخن می‌گوید که جای آن در آموزش رسمی دوره‌ی ابتدایی خالی بوده است. مباحثی ساده و اشتیاق برانگیز که می‌تواند ریاضی را در کام دانش‌آموزان شیرین و لذت‌بخش سازد.

این مجموعه به گونه‌ای تدوین گردیده است تا ضمن هم‌سویی با اهداف و رویکرد کتاب درسی بتواند پهنه‌ای را برای چالش‌های فکری دانش‌آموزان فراهم سازد. از آنجایی که برای تعمیق و تثبیت یادگیری نیاز به فعالیت‌های آموزشی هدفمند می‌باشد، تألیف این کتاب به شیوه‌ای انجام گردیده تا علاوه بر پاسخ‌گویی به این نیاز مهارت‌های تفکر، خلاقیت و حل مسئله را نیز در دانش‌آموزان تقویت بخشد. در تألیف این کتاب تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و سبک‌های مختلف یادگیری تصویری، کلامی و دست‌ورزی مورد توجه قرار گرفته است. در این مجموعه مطالب متنوع ریاضی، بر مبنای اصول علمی آموزش و پرورش و بر پایه‌ی اصل تکرار و تمرین در قالب انواع سؤال‌ها و مسئله‌های گوناگون ارائه شده است.

در پایان هر فصل آزمونی جهت ارزیابی از آموخته‌های فراگیران طراحی گردیده است. این آزمون علاوه بر ارزیابی اهداف فصل مربوطه دانسته‌های قبلی دانش‌آموزان را نیز مورد ارزیابی قرار داده تا به تعمیق و تثبیت یادگیری دانش‌آموزان کمک بیشتری نماید.

این کتاب در صورتی می‌تواند به دانش‌آموزان کمک نماید که:

- ۱- آموزگاران محترم با برنامه‌ریزی صحیح دانش‌آموزان را به انجام فعالیت‌های آن تشویق و ترغیب نمایند.
  - ۲- اولیاء محترم بستری فراهم نمایند تا دانش‌آموز خود فعالیت‌ها را انجام دهد و از پاسخ‌گویی مستقیم و جایگزین نمودن خود به جای فرزندانشان خودداری نمایند.
- درگیر شدن دانش‌آموز با چالش‌ها و مسئله‌های این کتاب زمینه را فراهم می‌کند تا بتواند به مطالب نو و تازه دست یابد و از یادگیری خود بیش‌تر لذت ببرد.

به امید آن که این مجموعه بتواند قدمی هرچند کوچک در رشد و شکوفایی استعدادهای فرزندان این مرز و بوم بردارد.